

Täysistunto

Tiistai 10.1.2023 klo 13.59—18.30

4. Hallituksen esitys eduskunnalle maksupalveluntarjoajien tiedonantovelvollisuutta koskeväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 317/2022 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Matti Vanhanen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. — Keskustelu, ministeri Saarikko.

Asian käsittelyssä noudatettiin aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

14.50 **Valtiovarainministeri Annika Saarikko** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sitten siirrytään toiseen teemaan.

Käsittelyssä on hallituksen esitys maksupalveluntarjoajien tiedonantovelvollisuudesta ja siihen liittyvästä lainsäädännöstä. Tässä taustalla on EU-neuvoston jo vuonna 2020 hyväksymä maksupalveluntarjoajien tiedonantovelvollisuutta koskeva direktiivi ja hallinnollista yhteistyötä koskeva asetus. Suomella on kansallinen velvoite ryhtyä soveltamaan näitä säännöksiä vuoden 24 alusta, ja tällä ehdotuksella nämä direktiivin edellyttämät muutokset tehtäisiin muuttamalla oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettua lakia ja säätämällä uusi laki rajat ylittäviä maksuja koskevasta maksupalveluntarjoajien tiedonantovelvollisuudesta.

Lakiesityksessä esitetään säädettäväksi maksupalveluntarjoajille säännönmukainen velvollisuus raportoida tietoja rajat ylittävistä maksuista. Maksupalveluntarjoajat, eli esimerkiksi käytännössä tietenkin pankit, olisivat velvollisia ilmoittamaan neljännesvuosittain rajat ylittävien maksujen tiedot Verohallinnolle. Kaikkia maksuja koskevia tietoja ei tietenkään kuitenkaan kerättäisi. Maksuista raportoitaisiin sellaisia tietoja, joiden avulla voidaan tunnistaa maksun saaja ja saada tietoa sen saamista maksuista ja niiden alkuperästä. Maksajasta raportoitaisiin ainoastaan maksajan sijaintia koskeva maatunnus, ei yksityiskohtia.

Arvoisa puhemies! Samassa lakiehdotuksessa ehdotetaan lisäksi, että maksupalveluntarjoajan tiedonantovelvollisuutta rajattaisiin maksujen lukumäärän perusteella siten, että maksuja koskevat tiedot raportoitaisiin ainoastaan, jos samalle maksun saajalle tulee neljännesvuoden pituisen seurantajakson aikana rajat ylittäviä maksuja enemmän kuin 25 kertaa. Tällä lakiesityksellä pyritään rajaamaan muuhun kuin taloudelliseen toimintaan liittyvät maksut velvollisuuden ulkopuolelle.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 146/2022 vp

No, miksi tämä tehdään? Lakimuutoksella on tarkoitus parantaa veroviranomaisten mahdollisuuksia torjua ja havaita ennen kaikkea kansainväliseen verkkokauppaan liittyviä veropetoksia erityisesti arvonlisäverotuksen alalla ja turvata oikeudenmukaista kilpailua myöskin suomalaisten yritysten näkökulmasta. Maksupalveluntarjoajien tiedonantovelvollisuuden arvioidaan kasvattavan valtion vuotuisia verotuloja viisi miljoonaa vuoden 24 tasosta.

Eli tämä direktiivin täytäntöönpanoehdotus on ehkä hiukan teknisluonteinen, mutta sen perusteet ovat merkittävät ja liittyvät kilpailuun yritysten välillä reilulla tavalla ja verkkokauppaan ja myös rikollisuuteen, joten tätä esitystä eduskunnalle tuon nyt käsittelyyn.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Juvonen.

14.52 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Kiitos ministerille esittelystä. Sanoitte, että teknisluontoinen esitys, mutta mielestäni erittäin tärkeä.

Maksutietodirektiivin ja -asetuksen tavoitteena on tarjota veroviranomaisille keino valvoa arvonlisäverovelvoitteiden noudattamista ja parantaa jäsenvaltioiden mahdollisuuksia torjua ja havaita kansainväliseen verkkokauppaan liittyviä arvonlisäveropetoksia, ja vilpillisten toimijoiden väheneminen markkinoilta helpottaa EU:ssa laillisesti toimivien yritysten toimintaedellytyksiä. Veronkierron norsu pitää syödä paloina eli torjua sitä niin kansallisesti kuin kansainvälisesti, ja mielestäni tämä esitys vastaa siihen. Tämä ehdotus parantaisi veroviranomaisten mahdollisuuksia torjua ja havaita ennen kaikkea kansainväliseen verkkokauppaan liittyviä veropetoksia erityisesti arvonlisäverotuksen alalla.

Arvoisa puhemies! Harmaa talous on yritys- tai elinkeinotoiminnassa tapahtuvaa epärehellisyttä ja -reiluutta, jolloin rikotaan lakisääteisiä velvoitteita esimerkiksi verojen, eläkkeen tai tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksujen maksamisen kanssa. On tärkeää, että torjumme niin harmaata taloutta kuin kaikenlaista veronkiertoa kansainvälisesti ja kansallisesti.

Arvoisa ministeri, täällä Suomen Yrittäjät on huomauttanut kuitenkin kantavansa huolta siitä, käykö niin, että maksupalvelun tarjoajat tulevat siirtämään tästä ehdotetusta sääntelystä aiheutuvia kustannuksia esimerkiksi asiakasyrityksilleen, ja sehän tarkoittaa silloin sitä, että tuotteiden tai palvelujen hinnat nousevat. Tässä tilanteessa, kun yritykset varmasti kilpailevat kovasti tuotteista ja palveluista, jotta kuluttajat niitä käyttäisivät, kysyisin, onko Suomen Yrittäjien huoli aiheellinen. Mitä vastaatte siihen, millä tavalla tämä vaikuttaa tavallisten kuluttajien asioihin? Sinänsä veronkierron torjuminen, veropetosten torjuminen, harmaan talouden torjuminen on mielestäni erittäin tärkeää, ja se on ykkösteema, millä saadaan sitten jokaiselta ne verot, mitä jokaisen kuuluu maksaa, niin yritysten kuin myös yksityisten ihmisten sinne yhteiseen kassaan, jolla sitten pyritetään tätä yhteiskuntaa. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Reijonen.

14.55 Minna Reijonen ps: Arvoisa herra puhemies! Ministerille kiitos esittelystä. Laki vaikuttaa ihan järkevälle. Ihan kysyisin sen verran, kun monissa eri maissa näitä veroasioita ja vero-ongelmia tulee tuolla, Kreikassa, Italiassa, siellä on monen näköistä ongelmaa. Nyt kuitenkin Suomessa aikalailla nöyrästi tehdään näitä asioita, ja eri maista tulevia tämmöisiä vaikutteita on siellä muualla päin maailmaa. Mitenkä tässä nähdään, kun suomalai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 146/2022 vp

set pankit kuitenkin ovat aikalailla nöyriä verrattuna moneen muuhun eurooppalaiseen pankkiin, onko tässä pankeille kenties minkälaisia ongelmia tai kuluja luvassa? On tietysti tärkeää, että suomalaiset pankit säilyvät, niilläkin on ollut välillä aika vaikeaa, että ne saadaan säilymään. Ihan tällaista kysyisin. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Hoskonen.

14.56 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Jos näitä uusia systeemejä kehitellään, niin nythän on kysymys tämmöisestä avoimuudesta, jolla lisätään sitten sitä uskotavuutta, että ei tapahdu tuolla pimeässä tai verottajan ulottumattomissa asioita, joista voitaisiin periä veroja taikka jotain muuta maksua. Kannatan lämpimästi tämmöisiä kansainvälisiä hankkeita nimenomaan EU:n kautta, mutta toivon hartaasti, että tähän sisältyy myös semmoinen terve kritiikki.

Katselin tuossa yhtenä iltana Euroopan unionin tilintarkastustuomioistuimelta saamiani papereita koskien elvytyspaketin rahojen jakoa, ja kyllä siitä voi sanoa, arvoisat ministerit, että se on kyllä semmoista touhua, että ei minkäänäköisiä kriteerejä, millä rahaa jaetaan, ei minkäänäköistä seurantaa, minne ne menevät. Varmaan joskus jonain päivänä 50 vuoden kuluttua joku lausuu, että menihän se kohtuullisen hyvin, mutta tämän eduskunnan osalta se on jo myöhäistä silloin.

Elikä hyvä, että näitä avoimia systeemejä kehitellään, läpinäkyvyyttä parannetaan, sehän on tämä Transparency Internationalin hyvä tavoitekin, ei siinä ole mitään moitittavaa. Mutta Euroopan unioni itsessään saisi pikkuhiljaa, kun tämä kuitenkin siihenkin viittaa, puuttua tällaisiin, mitä äsken mainitsin tuon elvytyspaketin rahojen jaosta. Siihen liittyvissä asioissa on ollut kyllä semmoista menoa, että jos joku tavallinen Suomen kansalainen syyllistyisi tuollaiseen, niin väittäisinpä, että joutuisi siitä antamaan kohtuullisen tiukan selvityksen leivättömän pöydän ääressä. [Arja Juvonen: Kyllä!]

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.